

Framtidenkoncernens årliga uppföljning inom den ekologiska dimensionen - verksamhetsåret 2022

Bostads AB Poseidon

Innehållsförteckning

1	Inledning	4
2	Målområde Giftfritt	5
2.1	Giftfritt	5
2.1.1	Andelen byggvaror och produkter i loggböckerna i Byggvarubedömningen som har totalbedömningen rekommenderas eller accepteras ska öka (Nyproduktion & Renovering)	5
2.1.2	Antalet kemiska produkter med utfasnings- och prioriterade riskminskningsämnen som används i egen regi ska minska (Drift & skötsel)	6
2.2	Beskrivning av genomförda åtgärder	6
2.3	Beskrivning av effekt och resultat	6
2.4	Analys av effekt och resultat	7
2.5	Förslag till utveckling och förbättring	7
3	Målområde Klimatneutralt	8
3.1	Minskad klimatpåverkan	9
3.1.1	Klimatneutralt – Minskad klimatpåverkan	9
3.2	Energieffektivisering	10
3.2.1	Klimatneutralt – Energieffektivisering	10
3.2.2	Beskrivning av genomförda åtgärder	11
3.2.3	Beskrivning av effekt och resultat	11
3.2.4	Analys av effekt och resultat	12
3.2.5	Förslag till utveckling och förbättring	12
3.3	Cirkulärt	12
3.3.1	Klimatneutralt – Cirkulärt	12
3.3.2	Beskrivning av genomförda åtgärder	14
3.3.3	Beskrivning av effekt och resultat	14
3.3.4	Analys av effekt och resultat	14
3.3.5	Förslag till utveckling och förbättring	15
4	Målområde Biologisk mångfald och Ekosystemtjänster	16
4.1	Biologisk mångfald och ekosystemtjänster	16
4.1.1	Andelen inköpta material som främjar biologisk mångfald i tillverkningsledet ska öka (Renovering & Nyproduktion)	16
4.1.2	Den biologiska mångfalden och grönytefaktorerna på våra fastigheter ska öka (Renovering, Nyproduktion, Drift	

	&skötsel)	16
4.2	Beskrivning av genomförda åtgärder	17
4.3	Beskrivning av effekt och resultat	17
4.4	Analys av effekt och resultat	17
4.5	Förslag till utveckling och förbättring	17

1 Inledning

Framtidenkoncernen bedriver ett ambitiöst hållbarhetsarbete, med fokus på de områden där vi har stor påverkan. Inom den ekologiska dimensionen utgår vi framför allt från *Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram 2021–2030* med tillhörande planer. Programmet har sin utgångspunkt i FN:s globala hållbarhetsmål *Agenda 2030*, *Sveriges nationella miljömålssystem*, *Parisavtalet* och de utmaningar som Göteborg som samhälle och Göteborgs Stad som organisation står inför för att klara omställningen till ett ekologiskt hållbart samhälle. Målbilden för programmet är att Göteborg ska ställa om till en ekologiskt hållbar stad till 2030. Det innebär att Göteborg ska vara en av världens mest progressiva städer när det kommer till att förebygga och åtgärda miljö- och klimatproblem. Våra barn och kommande generationer ska inte belastas med problem som vi själva kan lösa. Inte heller ska människor, djur och natur i andra länder behöva påverkas negativt av hur vi verkar.

Programmet har tre fokusområden: *Människan*, *Naturen* och *Klimatet*. För att passa Framtiden har vi stuvat om målen och har i stället huvudområdena *Giftfritt*, *Klimatneutralt* samt *Ekosystemtjänster & biologisk mångfald*. Människan – och då framför allt våra hyresgäster – löper som en röd tråd genom alla dessa områden. När vi har värderat vår betydande miljöpåverkan har vi beaktat var i våra processer en miljöpåverkan uppstår för att hålla fokus på var insatser gör störst skillnad. För att tydliggöra detta så synliggör gör vi i vilka processer som de olika målen ska beaktas. Inom koncernen använder vi olika benämningar och är organiserade på lite olika sätt, och såklart dockar varje bolag in målen så att det passar respektive verksamhet och planering. Övergripande har vi valt att använda processbegreppen *Nyproduktion*, *Renovering*, *Drift & Skötsel*, *Kontorsverksamhet* samt *Förutsättningar för våra hyresgäster att leva hållbart*. Vidare har vi ett mål som bara har betydande relevans för Störningsjourens uppdrag.

Varje år gör Framtidens Miljögrupp en nyvärdering av våra betydande miljöaspekter. Det innebär att över åren kan vissa mål försvinna och nya komma till. Orsaken kan variera, allt ifrån att vi har jobbat så framgångsrikt att vi kommit i mål, till att omvärldsfaktorer bidragit till att en aspekt blivit mer eller mindre betydande. I den miljöutredning som ligger till grund för vår bedömning av miljöaspekter har såklart en prioritering gjorts – vi kan helt enkelt inte arbeta med allt på alla nivåer samtidigt. Och när ett område minskar i betydelse, så finns behov att se över om något annat ska prioriteras upp. Samtidigt kräver de flesta av målen en kraftig omställning och är långsiktiga, med siktet inställt på 2030. Det innebär att vi har möjlighet till ett systematiskt och stabilt målarbete.

Inom några områden är utvecklingsbehovet inte lika stort. Samtidigt är detta områden där det är viktigt att vidmakthålla den nivå som vi uppnått idag, inte sällan tack vare att vi bedrivit ett aktivt arbete inom området. Flera av dessa ingår även i stadens uppföljning. Dessa kategoriseras som *Bevara & uppmuntra*. Detta för att påvisa att övriga mål ska prioriteras om våra resurser inte räcker till allt.

2 Målområde Giftfritt

Vi ska säkerställa att de material och produkter som vi använder i våra fastigheter inte innehåller ämnen som är skadliga för våra hyresgäster och medarbetare eller för göteborgssamhället. Inte heller ska de negativt påverka miljö och människor uppströms i tillverkningsledet eller nedströms när de hanteras som avfall eller allra helst cirkuleras i återvinnings- och återbruksprocesser. Att dokumentera och logga våra produkter i våra fastigheter är viktigt för att möjliggöra framtida återbruk.

Vårt redskap för detta är Byggvarubedömningen. Målet är att alla byggprojekt har en kvalitetssäkrad loggbok som innehåller alla material och produkter som använts.

Vi ska sträva efter att använda produkter som varken innehåller utfasningsämnen eller prioriterade riskminskningsämnen, d.v.s. som har bedömningen

Rekommenderas (grön). Vi ska även se till att vi i princip inte använder

utfasningsämnen, d.v.s. minimerar produkter som har bedömningen Undviks (röd).

Även när det gäller kemiska produkter som vi själva köper in och använder i egen regi ska prioriterade riskminskningsämnen kraftigt minskas och utfasningsämnen minimeras.

2.1 Giftfritt

2.1.1 Andelen byggvaror och produkter i loggböckerna i Byggvarubedömningen som har totalbedömningen rekommenderas eller accepteras ska öka (Nyproduktion & Renovering)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel projekt som avslutats under året som har kvalitetssäkrade loggböcker (%)	38%	85%		100%	100%
Andel leverantörer på ramavtalen för "Servicearbeten och mindre entreprenader" som har kvalitetssäkrade loggböcker	0%	0%		100%	
Andel produkter i loggböcker som färdigställts under året som har bedömningen Undviks (%)	5%	4%			
Andel produkter i loggböcker som färdigställts under året som har bedömningen Accepteras	83%	85%			

Andel projekt är beräknat på de upphandlade projekt som är avslutade under året. Vi har inte arbetat specifikt med att kvalitetssäkra loggböckerna, men i samtliga loggböcker finns registrerade produkter.

2.1.2 Antalet kemiska produkter med utfasnings- och prioriterade riskminskningsämnen som används i egen regi ska minska (Drift & skötsel)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Antal produkter innehållande utfasningsämnen (st/år)	106	227			
Antal produkter innehållande prioriterade riskminskningsämnen (st/år)	86	203			

Ökning 2022 beror på att vi genomfört inventering av samtliga kemikalier och fört in dessa i Chemsoft. Uppgiften för 2021 baseras på tidigare genomförd inventering.

2.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Anvisning

T.ex: Vi har gjort följande: XXX

Vi har under året:

- Följt upp andelen loggböcker i BVB som en indikator i verksamhetsplanen
- Förtydligat vilka projekt som ska ha loggbok och hur man ska arbeta med dessa
- Genomfört inventering av samtliga kontor och lokaler och fört in alla kemikalier i Chemsoft
- Infört en ny rutin för inköp, hantering och förvaring av kemikalier
- Infört en kemikalielista som begränsar inköp av kemikalier
- Infört en checklista för kemikaliehantering som ska användas som en bilaga till ordinarie skyddsronder 4 gånger per år

2.3 Beskrivning av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vi har sett följande...

Vi har sett att:

- Tydliga rutiner kring hantering av BVB har resulterat i fler loggböcker
- Trots information och organiserade utrensningar av kemikalier har vi fler kemiska produkter än tidigare på våra kontor
- Det är svårt att få ordning på vilka kemikalier som köps in och hur de hanteras då det är många personer i organisationen som hanterar detta

2.4 Analys av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vår slutsats är...

Vår slutsats är att:

- Vikten av att arbeta med loggböcker har blivit tydligare då det lyfts i verksamhetsplanen
- Det krävs ytterligare åtgärder för att begränsa inköp av skadliga kemikalier
- Det behöver bli tydligare att användningen av skadliga kemikalier är en arbetsmiljöfråga

2.5 Förslag till utveckling och förbättring

Anvisning

Ta fram förslag till korrigerande åtgärder för högre måluppfyllelse.

T.ex: Vi har identifierat tre åtgärder:

Vi har identifierat tre åtgärder:

- Avsatta resurser för att kvalitetssäkra loggböcker i Byggvarubedömningen
- Riktade utbildningar för ökad kunskap kring kemikaliehantering
- Genomförande av riskbedömningar för att öka kunskapen om rätt och säker hantering av skadliga ämnen

3 Målområde Klimatneutralt

Att kraftigt minska klimatpåverkan är en av våra största miljöutmaningar. Göteborgs Stads mål är att vara klimatneutralt år 2030. Staden är utvald och har skrivit under att vara en av EU:s *100 klimatneutrala och smarta städer* som ska vara föregångare i omställningen i Europa. Utöver *Göteborgs Stads Miljö- och klimatprogram*, så utgår våra mål från Göteborgs Stads *Energiplan 2022–2030*, *Elektrifieringsplan 2022–2030* samt *Avfallsplan 2021–2030*. Framtiden har även ställt sig bakom *Allmännyttans Klimatinitiativ* samt *Avsiktsförklaring för cirkulärt byggande Göteborg* ("Handslaget").

Inom Framtiden har vi valt att sortera detta omställningsarbete inom tre olika fokusområden: Minskad klimatpåverkan, Energieffektivisering och Cirkulärt.

Inom området **Minskad klimatpåverkan** fokuserar vi på de två delområden som står för Framtidens största klimatpåverkande utsläpp:

- **Minskad klimatpåverkan från våra byggprojekt**, inklusive omställning till utsläppsfria och elektrifierade arbetsmaskiner och transporter. Vi ska minska vår klimatpåverkan med **50% redan 2025** i såväl renoverings- som nybyggnadsprojekt, och minska med hela **90% 2030**. Framför allt är det i materialvalen vi gör skillnad, genom att i hög grad välja återbrukade, återvunna och fossilfria material med låga utsläpp i tillverknings- och transportledet.
- **Minskad klimatpåverkan från våra hyresgästers transporter**. Genom att genomföra Framtidens ambitiösa mobilitetsatsning skapar vi förutsättningar för våra hyresgäster att minska sina klimatpåverkande utsläpp och bidra till att Göteborg är en stad med minimerade utsläpp från transporter.

Inom området **Energieffektivisering** fortsätter vi att minska användningen av fjärrvärme och el, ett systematiskt arbete som vi bedrivit i många år. Vi har två energieffektiviseringsmål som är relativt likvärdiga. Stadens målnivå är formulerat i primärenergi och motsvarar en minskning av fjärrvärme med 30% och fastighets-el (inklusive den verksamhetsel som vi har rådighet över, såsom till tvättstugor och utebelysning) med 25% 2009–2030. Enligt *Klimatinitiativet* ska den köpta normalårskorrigerade energi minska med 30% 2007–2030. Nyproduktion bidrar till måluppfyllelse med en energianvändning motsvarande 75% av kraven i BBR, vilket även uppfyller kravnivån i stadens ramverk för gröna obligationer. Vi skapar även förutsättningar för våra hyresgäster att minska sin elanvändning och fokuserar på att producera lokal förnybar energi, framför allt genom en kraftfull satsning på solceller enligt *Framtidenkoncernens plan för solenergi 2023–2030*. Vi ska även utveckla smarta energisystem med tekniker som effektstyrning och energilager.

Att ställa om till **cirkulära** principer är viktig för att minska vår och hyresgästernas klimatpåverkan och vår konsumtion av varor och material behöver minska och effektiviseras. Vi ska nyttja den redan byggda miljön i så hög grad som möjligt; bevara, reparera och återanvända det vi kan. Vi skapar förutsättningar för att material tillgängliggörs för andra. Vi förebygger uppkomsten av avfall och det som

ändå uppstår ska gå till återvinning. Framför allt mäter vi detta med indikatorn för minskad klimatpåverkan. Men för att hålla ett särskilt fokus på återbruk så har vi en indikator där vi gör en statusbedömning av hur aktivt och effektivt vi arbetar med frågan.

3.1 Minskad klimatpåverkan

3.1.1 Klimatneutralt – Minskad klimatpåverkan

3.1.1.1 Klimatpåverkan ska minska i våra byggprojekt med 50% 2025 och 90% 2030 (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Minskade klimatpåverkande utsläpp i nyproduktion (%)					
[Indikator för renovering är under framtagande]				-50%	-90%

3.1.1.2 Eldrivna arbetsmaskiner på och transporter till byggplatsen ska öka (Nyproduktion & Renovering)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel el av total energianvändning för arbetsmaskiner på våra byggarbetsplatser (%) (i under året avslutade projekt)	0%	0%			
Andel el av total energianvändning för transporter till våra byggarbetsplatser (%) (i under året avslutade projekt) (%)	0%	0%			

Inget vi följt upp i dagsläget

3.1.1.3 Våra egna arbetsmaskiner ska senast 2025 drivas på el-, vätgas- eller biogas som är förnybart producerad. För de arbetsmaskiner där dessa alternativ inte finns tillgängliga ska de, när det är möjligt, drivas med annat förnybart bränsle som är hållbart producerat. (Drift & skötsel)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel el- eller vätgasdrivna arbetsmaskiner [%]		61,9 %			
Antal el- eller vätgasdrivna arbetsmaskiner (st)		91			
Andel förnybart drivna arbetsmaskiner (%)		0%			
Antal förnybart drivna arbetsmaskiner (st)		0			

Angående förnybart drivna maskiner har vi 51 maskiner som skulle kunna tankas med HVO, men enligt uppgift

har det varit svårt att få tag på under året.

- 3.1.1.4 2030 har Framtidenkoncernen ett attraktivt och effektivt mobilitetserbjudande som skapar förutsättningar för bostadsproduktion och bidrar till ett ökat hållbart resande (Förutsättning för hyresgäster att leva hållbart). OBS! Mobilitet följs inte upp i denna rapport för året 2022, då utvecklingsarbete kopplat till denna uppföljning framåt pågår tillsammans med Mobilitetsgruppen . Detta avsnitt ska alltså inte fyllas i våren 2023, varken indikatorerna eller analysdelarna.

3.2 Energieffektivisering

3.2.1 Klimatneutralt – Energieffektivisering

- 3.2.1.1 Energianvändningen ska minska med 30% (Renovering, Nyproduktion, Drift & skötsel)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Uppmätt normalårskorrigerad energianvändning omräknat till primärenergital i enlighet med BBR (kWh/m ² , år)	107	104			
Uppmätt köpt normalårskorrigerad energi (kWh/m ² år)	120	117			
Minskad mängd köpt normalårskorrigerad energi med 2007 som basår (%)		- 19,4 %			-30%
Minskad mängd normalårskorrigerad energi omräknat till primärenergital i enlighet med BBR med 2010 som basår (%)		- 17,9 %			-28%

Uppgifter finns hos Anna Staxäng

- 3.2.1.2 Alla takytor med goda förutsättningar ska förses med solceller (Nyproduktion & Renovering)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Akkumulerad installerad effekt [kWp] 2023–2030	979	1 603			

3.2.1.3 Uppdrag: Starta pilotprojekt för att utveckla och implementera tekniker för smart styrning av och flexibilitetstjänster för effektanvändning i elnätet i kombination med energilagring (Renovering)

3.2.1.4 Uppdrag: Starta pilotprojekt för att undersöka möjligheten att i stor skala minska värmeeffekttoppar i fjärrvärmesystemet genom smart styrning och värmelagring (Renovering)

Indikator	Utfall I 2021	Utfall I 2022	Utfall I 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Uppdraget är genomfört					

Gällande laststyrning har vi under de kalla perioderna under vintern, helt utan AI eller några avancerade algoritmer, kapat maxeffekten vid -4°C i 20% av beståndet. Resultatet är ett kraftigt minskat toppeffektuttag med marginell påverkan på innetemperaturen. För att utveckla metoden behöver vi lära oss mer om hur effektbegränsningen fungerar i olika DUC-modeller.

Det går ännu inte att sätta några siffror på effektuttaget. GE jobbar på ett verktyg, det är klart vilket årtionde som helst.

3.2.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Anvisning

T.ex.: Vi har gjort följande: xxxxx

Vi har genomfört följande åtgärder:

- Utan AI eller avancerade algoritmer har vi kapat maxeffekten vid -4° C i 20 % av beståndet
- Vattensparprojekt i distrikt Centrum.
- Sett över drifttider i ventilation i verksamhetslokaler

3.2.3 Beskrivning av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vi har sett följande....

De åtgärder vi genomfört har fått följande resultat:

- Ett kraftigt minskat toppeffektuttag med marginell påverkan på innetemperaturen
- Minskad vatten- och värmeanvändning i distrikt Centrum
- Minskning av både värme- och elanvändning i verksamhetslokaler

3.2.4 Analys av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vår slutsats är...

Lärdomar vi drar av genomförda åtgärder:

- Vi behöver lära oss mer om hur effektbegränsningen fungerar i olika DUC-modeller
- Förbättringsmöjligheter finns i uppdraget "Vattenspar"; läckor ska tätas vid samma besök som perlatorer och duschslang ska installeras. Vissa äldre termostatblandare ska bytas direkt
- Tidkanalsfunktionen inte sällan överstyrs av andra funktioner, och drifttider i ventilation i lokaler måste ses över regelbundet eftersom användningen av lokalerna ändras

3.2.5 Förslag till utveckling och förbättring

Anvisning

T.ex.: Vi har identifierat tre åtgärder:

- En mer effektiv och tydlig rapportering av energistatistik (så tar mindre tid)
- Ekonomiska förutsättningar för att genomföra energieffektivisering
- Ta fram en plan på fastighetsnivå för vilka åtgärder som ska genomföras fram till 2030 (pågående)

3.3 Cirkulärt

3.3.1 Klimatneutralt – Cirkulärt

3.3.1.1 Avfallsmängden i våra byggprojekt ska minska med 40% (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
[Indikator är under utveckling]					-40%

3.3.1.2 Graden av återbruk ska öka (Renovering & Nyproduktion)

3.3.1.3 Inköpta berg- och jordprodukter i byggprojekten ska i hög grad bestå av återanvänt eller återvunnet material (Renovering & Nyproduktion)

3.3.1.4 Överskottsmassor som tekniskt och miljömässigt bedömts användbara ska återanvändas eller återvinnas (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel återanvända eller återvunna massor i byggprojekten (%)					

3.3.1.5 Våra hyresgästers konsumtionsbaserade utsläpp och avfallsmängder ska minska (Förutsättningar att leva hållbart)

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Mängd restavfall (kg per lägenhet)	330	310		300	

3.3.1.6 2030: Minst 90 % av användarna ska vara nöjda med avfallshanteringen (Förutsättningar att leva hållbart)

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Kundnöjdhet avfallshantering (%)	76,8 %	79,1 %			90%

3.3.1.7 2030: Alla boende ska ha fastighetsnära möjligheter att lämna produkter till återanvändning (Förutsättningar att leva hållbart)

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2030
Andel fastigheter där det finns möjlighet att fastighetsnära lämna produkter och material till återanvändning (%)					

I dagsläget har vi endast följt upp hur stor andel av våra områden där man har möjlighet att lämna textil till återanvändning.

Oklart vad som faktiskt ska räknas som fastighetsnära återanvändning (textil, återbruksrum, bokbytarhyllor etc.) och definitionen av fastighet. Förslag att räkna andel områden istället.

3.3.1.8 De konsumtionsbaserade utsläppen, engångsartiklar och avfallsmängden från vår kontorsverksamhet ska minska (Bevaka & uppmuntra)

3.3.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Anvisning

T.ex.: Vi har gjort följande: xxx

Vi har gjort följande:

- Börjat följa upp mängden avfall i våra projekt
- Påbörjat ett pilotprojekt med målet att nå 100 % återbruk (konvertering lokal till lägenheter)
- Inventerat alla befintliga avfallsutrymmen som inte har full sortering
- Tillfört fler miljörum och miljöhus med full sortering i befintligt bestånd
- Renoverat soprum till miljörum och utökat till full sortering
- Utökat antalet boxar för textilinsamling
- Samtliga medarbetare har gått en miljöutbildning med information om vad man ska tänka på vid inköp och hur man ska hantera avfallet på kontoret för att minska de konsumtionsbaserade utsläppen, engångsartiklar och avfallsmängden från vår kontorsverksamhet

3.3.3 Beskrivning av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vi har sett följande....

Vi har sett följande:

- Minskad mängd restavfall per lägenhet
- Ökad mängd förpackningar/återvinning
- Ökad mängd textilinsamling
- Ökad kundnöjdhet avfallshantering

3.3.4 Analys av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vår slutsats är...

Vår slutsats är att det arbete vi gör med att öka andelen hushåll med tillgång till fastighetsnära källsortering, och renovering av befintliga utrymmen, ger resultat i minskade restavfallsmängder och ökad återvinning.

3.3.5 Förslag till utveckling och förbättring

Anvisning

T.ex.: Vi har identifierat tre åtgärder:

För att kunna öka andelen återbruk i våra renoveringsprojekt behöver vi:

- Formulera en tydlig strategi samt ett arbetssätt kring återbruk i projekt och i förvaltning
- Lyfta återbruk/klimatpåverkan som en viktigare parameter för investeringsbeslut
- Föra en dialog med hyresgästföreningen kring återbruk och standardhöjande åtgärder.

För att ge våra hyresgäster förutsättningar att minska sina konsumtionsbaserade utsläpp behöver vi:

- Inventera vilka möjligheter till fastighetsnära återanvändning som finns i våra områden.
- Fortsätta att informera våra hyresgäster om vilka möjligheter som finns till återanvändning och avfallshanteringen i området.

4 Målområde Biologisk mångfald och Ekosystemtjänster

Förlusten av biologisk mångfald är ett av de största globala miljöproblemen idag enligt FN:s vetenskapliga expertpanel för biologisk mångfald IPBES och ett område där Framtiden kan göra stor skillnad för Göteborg med stora markytor spridda över staden. Det övergripande målet för Göteborg är att ha en hög biologisk mångfald, vilket innebär att Göteborg senast 2030 ska ha tillräckliga arealer av naturtyper och livsmiljöer med rätt skötsel för att bevara de arter som finns i kommunen och ge förutsättningar för att utveckla ekosystemtjänster. Göteborgs Stad ska också bidra till den biologiska mångfalden regionalt, nationellt och globalt. För Framtiden innebär det att vi i så väl planering, projekt som förvaltning ska vi tillvarata och utveckla andelen grönska, biologisk mångfald och ekosystemtjänster. Vår gröna infrastruktur ska även utvecklas som en del i insatserna för klimatanpassning för att möta de oönskade effekterna av klimatförändringar. Vi ska även säkerställa att de material, biobaserade, som vi köper in – direkt eller via entreprenad – främjar biologisk mångfald uppströms i produktionsledet. Detta är av extra stor vikt då vi för minskad klimatpåverkan ökar andelen biobaserade material.

4.1 Biologisk mångfald och ekosystemtjänster

4.1.1 Andelen inköpta material som främjar biologisk mångfald i tillverkningsledet ska öka (Renovering & Nyproduktion)

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2025
Indikator under utveckling (andel inköpta material som främjar biologisk mångfald)					

4.1.2 Den biologiska mångfalden och grönytefaktorn på våra fastigheter ska öka (Renovering, Nyproduktion, Drift & skötsel)

Indikator	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Målvär de 2025	Målvär de 2025
Indikator under utveckling (ökad biologisk mångfald och grönytefaktor på våra fastigheter)					

4.2 Beskrivning av genomförda åtgärder

Anvisning

T.ex.: Vi har gjort följande....

Vi konverterar bruksgräsmatta till höggräsytor för att stimulera till mer insektsliv.

Vi väljer träd utifrån parametrar som gynnar den biologiska mångfalden med varierad blomningstid, nektar och pollen.

4.3 Beskrivning av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vi har sett följande....

Effekten vi ser idag är endast att vi optimerar för biologisk mångfald genom våra växtval eller konvertering från bruksgräsmattor till höggräsytor. I övrigt är det svårt att följa upp huruvida vi har fler insekter i våra planeringar än förut. Då krävs det en artinventering vilket vi endast har nyttjat i våra naturmarker. Där skulle vi kunna se en skillnad över tid, vilket vi kommer att göra.

4.4 Analys av effekt och resultat

Anvisning

T.ex.: Vår slutsats är...

Analys är ej möjlig i nuläget.

4.5 Förslag till utveckling och förbättring

Anvisning

T.ex.: Vi har identifierat tre åtgärder:

För att utveckla och förbättra behöver vi:

- Fortsätta våga gå från bruksgräsmatta till höggräs.
- Inventera våra olika bestånd för att identifiera arterna som finns där och skillnaden mellan bestånden.
- Fortsätta nyansera vår artpalett i våra planeringar för att på så vis öka växternas resiliens, det vill säga motståndskraft mot störningar vid tex klimatförändring.